МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ СРСР

I.I.I050-2.I9.4
індекс

ПАМ'ЯТНИКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ СРСР

(нерухомі)

СОЮЗНА РЕСПУБЛІКА Українська РСР

Міністерство культури
(найменування республіканського органу охорони пам'ятників)

Дерте. зол.

ПАСПОРТ

I. НАЙМЕНУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА Перше Збручське городище-святилище

II. ТИПОЛОГІЧНА НАЛЕЖНІСТЬ

пам'ятник археології	пам'ятник історії	пам'ятник архітектури	пам'ятник монументального мистецтва
I			

III. ДАТУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА (або дата історичної події, з якою пов'язано виникнення пам'ятника — для пам'ятників історії)

X-XIII ст.

IV. АДРЕСА (місцезнаходження) пам'ятника Тернопільська обл., Гусятинський р-н.,
(область, район населений
в 5 км від с.Городниця, в лісі, ур.Богіт.
пункт, шляхи під'їзду)

V. ХАРАКТЕР СУЧАСНОГО ВИКОРИСТАННЯ

за початков. призначенням	культурно-освітнє	туристсько-екскурсійне	лікувально-оздоровче	житлові приміщення	господарче	товується не використ-
	музей бібліот. клуб		лікарня санатор- б/відп.		установа торгов. промисл. склад	

ДОДАТКИ:
Фото загального вигляду— I
Фото фрагментів—
Генплан— I
Обміри: план—
фасад—
розріз—
Схематичний план охоронної зони—

VI. ІСТОРИЧНІ ВІДОМОСТІ

а)
- для пам'ятників археології — історія виникнення, ким і коли проводились розвідки і розкопки, місце зберігання колекцій
- для пам'ятників історії — історія виникнення: коротка характеристика подій і осіб, в зв'язку з якими об'єкт набув значення пам'ятника
- для пам'ятників архітектури і монументального мистецтва — автор, будівник, замовник, історія створення

В серединІ 50-х рокІв XIX ст. археолог І архІтектор ТеофІл Жебравський перебував та зробив опис Збручського городища на горІ БогІт в зв"язку з пам"ятним Ідолом Святовидом, що був знайдений недалеко вІд гори, у р.Збруч в 1848 роцІ. У 188І роцІ на городищІ в ур.БогІт проводив своІ дослІдження Якуб Лук"янович, який вІднІс Існування городища до ранньосередньовІкового перІоду. В цей же час тут побував польський археолог А.КІркор, який теж датував городище раннІм середньовІччям.

Наукове вивчення І датування цього городища були проведенІ в травнІ-червнІ 1984 року Прикарпатською археологІчною експедицІєю АН СРСР пІд керІвництвом доктора Історичних наук Русановою І.П. та Тимощуком Б.О. Був знятий детальний план городища та 5 поселень І могильник, якІ належали до нього. Городище датується X-XII ст. ВсІ знахІдки переданІ у фонди ТернопІльського краезнавчого музею.

б) перебудови і втрати, що змінили первинний вигляд пам'ятника

Було розкопано повнІстю 7 об"ектІв І зроблено 6 шурфІв для вивчення валІв.

в) реставраційні роботи (загальна характеристика, час, автор, місце зберігання документації).

Не було.

VII. ОПИС ПАМ'ЯТНИКА

для пам'ятників археології	— характер культурного шару, найважливіші знахідки
для пам'ятників історії	— харакжеристика пам'ятника, наявність, текст і час встановлення меморіальної дошки
для пам'ятників архітектури	— основні особливості планувальної композиційно-просторової структури і конструкцій; характер декору фасадів і інтер'єрів; наявність живопису, скульптури, прикладного мистецтва, будівельний матеріал, основні габарити
для пам'ятників монументального мистецтва	— основні особливості композиційного і колористичного рішення; тексти, матеріал, техніка, розмір.

Давньоруське городище-святилище розмІщається на правому березІ р.Збруч, на вершку гори БогІт (438 м над рІвнем моря). Довжина городища з заходу на схІд -435 м, найбІльша ширина з пІвночІ на пІвдень -232м. Городище укрІплено 2 неправильно-елІпсовидними кам"яними валами І ровами, 2 поперечними кам"яними валами. До комплексу городища входять також грунтовий могильник, 2 кургана, якІ оточенІ незакІнченим земляним валом, житла охорони городища та 5 поселень. На городищІ було розкопано повнІстю 7 об"ектІв (жертовна яма, Ідолище,3 жилих споруди, хлІбна пІч, курган-кенотаф), вивчена конструкцІя валІв, розкопано 3 захоронення грунтового могильника, частково розкопанІ 2 довгих доми. В результатІ розкопок було видІлено 2 перІода Існування городища: ранньозалІзний (скІфський- УП-УІ ст. до н.е.) І давньоруський (Х-ХІІ ст.) Було знайдено велику кІлькІсть давньоруськоІ керамІки, кІстки тварин, 3 фрагмента скляних браслетІв. При вивченнІ Ідолища було знайдено 4 поховання, 2 дорослих, 2 дитячих.

S - 10,92 ± 25 га
435 × 232 м

б) загальна оцінка суспільної, науково-історичної та художньої значимості пам'ятника.

Городище-святилище мае велике наукове значення у вивченнІ язичества на територІІ нашоІ краІни.

VIII. ОСНОВНА БІБЛІОГРАФІЯ, АРХІВНІ ДЖЕРЕЛА, ІКОНОГРАФІЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Отчет о работе в Прикарпатской арх. експедиции под руководством доктора Історичних наук РусановоІ І.П.

IX. ТЕХНІЧНИЙ СТАН

характеристика загального стану:		добрий	середній	поганий	аварійний
для пам'ятників археології	культурного шару				
	найважливіших знахідок				
для пам'ятників архітектури та історії	конструкцій				
	стін.				
	покриттів				
	стель				
	підлоги				
	декору фасадів				
	інтер'єрів				
в інтер'єрі:	живопису				
	скульптури				
	прикл. мистецтва				
для пам'ятників монументального мистецтва	цоколя				
	постаменту				
	скульптури				
	грунту				
	фарбового шару				

X. СИСТЕМА ОХОРОНИ

а) категорія охорони

союзна	республ.	місцева	не взято

б) дата і № документа про взяття під охорону Рішення Тернопільського облвиконкому № 250 від 26.08.86р.

в) границі охоронної зони і зони регулювання забудови (короткий опис з посиланням на стверджуючий документ)

Не затверджені.

г) балансова належність і конкретне використання К-п Ім.Леніна.

д) дата і № охоронного документа

Дата складання паспорта «3» грудня 198 6р.

Паспорт склав Ягодинська М.О.-ст.наук.прац.відділу охорони пам'ятників.
(прізвище, ім'я та по батькові, посада або професія)

(підпис)

Інспектор по охороні пам'ятників Старовойт В.І.
(підпис)

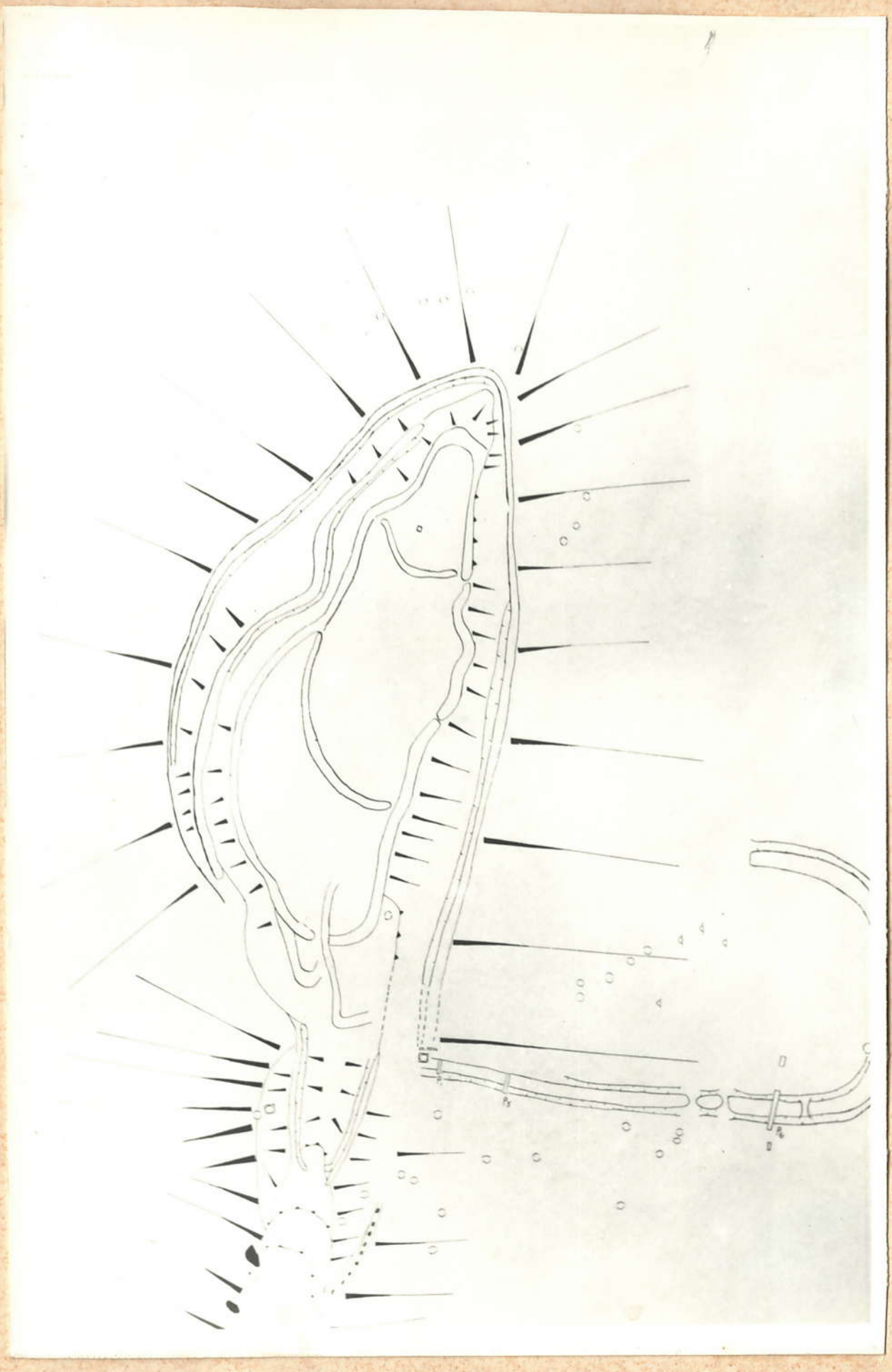
М. П.

Тернопольская райтип. 04. 86. З. 1238—1000

I.I.1059-2.19.4

План-схема Першого Збручського городища-святилища ур.Богіт.

План-схема Первого Збручского городища-святилища, ур.Богит.